

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Bæredygtig skovdrift

Vejledning om tilskud til særlig drift

2015
Version 3

Titel:

Bæredygtig skovdrift.
Vejledning om tilskud til særlig drift.

Udgiver:

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø
www.nst.dk

År:

2015
Version 3

Indhold

1. Indledning	5
1.1 Formål	5
Hvad er nyt i forhold til den tidligere vejledning	5
1.2 Hvem kan søge om tilskud?	6
1.3 Hvad ydes der tilskud til?	6
1.4 Hvad er berettiget til støtte?	7
1.4.1 Er arealet allerede dækket af tilsvarende forpligtigelse?	7
1.4.2 Særligt for flagermus og hasselmus:	7
1.4.3 Særligt for tilskud til Urørt skov	7
1.4.4 Særligt for tilskud til stævning	7
1.4.5 Særligt for tilskud til naturlige vandstandsforhold	8
1.4.6 Særligt for tilskud til rydning af uønsket opvækst	8
1.5 Øvrige forhold af betydning for tilsagnet	8
1.5.1 Loft på tilskuddet	8
1.5.2 Kombination med andre tilskudsordninger efter skovloven	9
2. Tilskudssatser	10
3. Forpligtigelser i aftalen	11
3.1 Ophør med forstligdrift af skovarealet (urørt skov)	11
3.2 Bevaring af op til 10 hjemmehørende træer pr. ha	12
3.3 Stævningsskov	12
3.4 Skovgræsning	13
3.4.1 Forberedelse til skovgræsning	13
3.4.2 Skovgræsning	13
3.5 Etablering af naturlige vandstandsforhold	13
3.6 Rydning af uønsket opvækst	14
3.7 Definition af projektareal	14
4. Ansøgning	16
4.1 Inden man søger om tilskud	16
4.2 Ansøgningen	16
4.3 Ansøgningsfrist	17
4.4 Behandling af ansøgninger	17
4.5 Prioritering af ansøgninger	18
5. Det videre forløb	19
5.1 Udbetaling af årlige tilskud	19
5.1.1 Anmodning via Fællesskemaet	19
5.1.2 Hvornår udbetales tilskuddet	20
5.2 Udbetaling af éngangstilskud - efter faktura	20
5.2.1 Betingelser for udbetaling	20
5.3 Tinglysning	21
5.4 Skattemæssige forhold	21
5.5 Hvis projektet ændres eller ikke gennemføres	21
5.6 Ejerskifte for arealer med tilskud	21

6. Kontrol	23
6.1 Kontrol	23
6.2 Krydsoverensstemmelse	23
6.3 Tilbagebetaling af tilskud og administrative sanktioner	24
7. Retsgrundlag.....	25
Bilag 1: Arter	26
Bilag 2: Hjemmehørende træarter	28
Bilag 3: Tilskudsberettigede udgifter og indhentning af tilbud	29
Bilag 4: Naturstyrelsens lokale tilskudsenheder	34

1. Indledning

Et af skovlovens formål er at fremme en bæredygtig drift af landets skove. Derfor kan der søges om tilskud, der har til hensigt at fremme bæredygtig skovdrift gennem tre forskellige støtteordninger: grøn driftsplan, foryngelse og særlig drift. Den grønne driftsplan lægger den overordnede plan, og de to andre tilskudsordninger kan være med til at opfylde delmål i driftsplanen. Hertil kommer en ordning med tilskud til at beskytte skovnaturtyper og -arter i Natura 2000-områder.

Disse fire støtteordninger behandles i hver sine vejledninger, hvor strukturen er forsøgt at være ensartet. Indledningsvist nævnes her formålene med de fire støtteordninger for at skabe et større overblik.

I det følgende redegøres mere uddybende for ovennævnte støtteordning om tilskud til særlig drift.

1.1 Formål

Tilskud til særlig drift bidrager til, at sikre velegnede levesteder for de arter, som er tilknyttet skov ved at beskytte og pleje naturmæssigt værdifulde skovarealer og særlige levesteder for arter tilknyttet skov (flagermus og hasselmus).

Tilskud givet efter denne vejledning medfinansieres af EUs landdistriktsmidler, og er således underlagt EU's regelsæt om udvikling af landdistrikter.

Hvad er nyt i forhold til den tidligere vejledning

- Rydning af uønsket opvækst er fra 2015 investeringstilskud hvor der indhentes to tilbud, tidligere var der tre satser.
- Der kan nu søges i samme ansøgning for arealer, der er beliggende inden for samme skov med samme ejendomsnummer
- Der er suppleret med enkelte præciseringer af vilkår ift. Tilsagn til stævning og skovgræsning.
- Der ydes udelukkende tilskud til ejendomme med et skovareal over 100 hektar efter denne ordning, såfremt de kan dokumentere besiddelsen af en driftsplan.
- Ansøger skal stå som ejer af arealet i Tingbog/ skøde.
- Som følge af det nye landdistriktsprogram er det nu et krav, at der foretages en prioritering af ansøgningerne. Dette gælder også i tilfælde hvor der er tilstrækkelige midler til at imødekomme alle ansøgninger. Der er fastsat mindstekriterier, som skal være opfyldt for at kunne for at kunne medgå i prioriteringen.
- Ansøgningsfristen er ændret til 1. august
- Støttemodtagere og støttebeløb vil blive offentliggjort.
- Der er nyt regelsæt fra EU og nyt landdistriktsprogram. Reglerne omkring kontrol og sanktioner er opdateret som følge heraf. Det er altid de aktuelle regler for kontrol og sanktioner, der gælder også for gamle tilsagn.

1.2 Hvem kan søge om tilskud?

Tilskuddet kan søges af private ejere af skov.

- En privat ejer kan både være en person, et selskab, en fond, en forening eller lignende. Det er kun den person, der står som ejer af arealet i Tingbogen eller dokumenteret via skøde, der kan ansøge om tilskud. Det betyder at hvis et skovareal ifølge tingbogen ejes personligt, kan der udelukkende gives tilsagn og dermed udbetales til hans/hendes personlige CPR nummer. Såfremt skovarealet ifølge tingbogen ejes af et selskab, udbetales udelukkende til selskabets NEM konto. Hvis skovarealet ejes af flere personer, et selskab, en fond, en forening eller lignende, skal der over for Naturstyrelsen udpeges en person, der kan godtgøre at repræsentere hele ejerkredsen. Den private ejer må ikke have indgået driftsoverenskomst med eller modtage driftstilskud fra det offentlige til det areal, der søges om tilskud til. udpeges en person, der kan godtgøre at repræsentere hele ejerkredsen.
- Tilskud vil ikke kunne ydes til stat, kommuner og folkekirke eller selskabskonstruktioner, hvor disse har en betydelig indflydelse på driften

1.3 Hvad ydes der tilskud til?

Der ydes tilskud til aftaler om særlig drift for arealer med høj naturværdi eller potentiale for høj naturværdi, samt til arealer med hasselmus og/eller flagermus. Aftalerne skal beskytte og fremme biodiversiteten på skovarealet. Der ydes tilskud til følgende:

- Urørt skov.
- Bevaring af op til 10 hjemmehørende træer pr. hektar til naturlig død og henfald.
- Stævningsskov.
- Skovgræsning.
- Rydning af uønsket opvækst.
- Etablering af naturlige vandstandsforhold på skovarealer.
- Tillæg hvis tilskuddet ydes som opfølgning på en grøn driftsplan

For tilsagn, hvor formålet er at beskytte levesteder for hasselmus og flagermus, som er arter listet på habitatdirektivets bilag IV, ydes der tilskud til følgende:

Hasselmus

- Stævningsskov.
- Rydning af uønsket opvækst.

Flagermus

- Bevaring af op til 10 hjemmehørende træer pr. hektar til naturlig død og henfald.
- Skovgræsning.
- Rydning af uønsket opvækst.
- Urørt skov.

1.4 Hvad er berettiget til støtte?

Naturstyrelsen yder udelukkende tilskud til særlig drift, hvis der leves op til følgende støtteberettigelseskræterier

- Der ydes tilskud til at beskytte og pleje fredskovspligtige arealer¹.
- Der ydes tilskud til skovbevoksede arealer, der ikke er fredskovspligtige, hvis skoven er på mindst 0,5 ha og mere end 40 meter bred (i gennemsnit).
- Arealerne skal være træbevoksede eller være lysåbne arealer, som ikke er kortlagte lysåbne Natura2000 naturtyper eller modtager anden støtte.
- Der ydes udelukkende tilskud til ejendomme med et skovareal over 100 hektar efter denne ordning, såfremt de kan dokumentere besiddelsen af en driftsplan.
- Aktiviteterne må ikke være påbegyndt, inden der er givet tilsagn hertil.
- Der ikke gives tilskud efter anden lovgivning.
- Hvor det samlede tilskud er over kr. 5.000.
- Det skal tilstræbes at sikre en entydig afgrænsning af tilskudsarealet. Naturstyrelsen kan i særlige tilfælde stille vilkår om at yderligere arealer medtages i tilsagnet, hvis arealet er særligt svært at afgrænse fra den omkringstående skov.
- Der kan i tilskudsarealet ikke medtages arealer, hvis egenskaber eller formål ikke kan understøtte en udvikling af naturmæssigt værdifulde skovarealer. Det kan fx være skovveje, søer eller arealer med friluftsfaciliteter.

1.4.1 Er arealet allerede dækket af tilsvarende forpligtigelse?

Der ydes ikke tilskud til aktiviteter, der er pligt til at foretage i henhold til skovlov, anden lovgivning eller tinglyste servitutter (herunder fredninger). Det kan f.eks. være

- En fredning.
- En skovlovsaftale.

Arealet må ikke allerede være dækket af et lignende tilsagn om tilskud med tilsvarende forpligtigelser, f.eks. tilskud fra andre myndigheder.

1.4.2 Særligt for flagermus og hasselmus:

Tilsagn om tilskud til at sikre levesteder for hasselmus gives kun til arealer beliggende i kommuner, listet i bilag 1.

Tilsagn om tilskud til at sikre levesteder for flagermus gives kun til arealer med arter af flagermus listet i bilag 1.

1.4.3 Særligt for tilskud til Urørt skov

For tilsagn om *urørt skov* gælder, at skovarealerne skal have et højt – eller potentiale for et højt – naturindhold, der begunstiges ved udlæg til urørt skov. Naturstyrelsen foretager en konkret vurdering af dette i den enkelte sag bl.a. på baggrund af hidtidige drift af arealet, træernes størrelse og hugstmodenhed.

1.4.4 Særligt for tilskud til stævning

Naturstyrelsen giver kun tilsagn til stævning, hvis det konkret vurderes, at bevoksningen har større naturmæssig gavn af genindførelse af stævningsdriften, end af bibeholdelse af den nuværende tilstand.

¹ Det fremgår normalt af matriklen og tingbogen, om en skov er fredskov. Ved tvivl kan Naturstyrelsens lokale enheder kontaktes.

1.4.5 Særligt for tilskud til naturlige vandstandsforhold

Ved etablering af naturlige vandstandsforhold på det enkelte skovareale kan tilgrænsende skovarealer også blive påvirket. Derfor ydes der også kompensation for indkomsttab på disse tilgrænsende arealer, hvis de ejes af samme ansøger, se nærmere i afsnittet "*Etablering af naturlige vandstandsforhold*".

1.4.6 Særligt for tilskud til rydning af uønsket opvækst

Naturstyrelsen giver kun tilsagn til rydning af uønsket opvækst, hvis det konkret vurderes, at arealet har større naturmæssig gavn af rydning, end af bibeholdelse af den nuværende tilstand.

1.5 Øvrige forhold af betydning for tilsagnet

Kriseramte virksomheder, som defineret i EF-rammebestemmelserne for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder, er udelukket fra tilskud².

1.5.1 Loft på tilskuddet

Der er som udgangspunkt et loft på det samlede årlige tilskud på 200 €/ha (ca. 1500 kr./ha). Hvis det samlede årlige tilskud overstiger dette beløb, vil tilskuddet blive nedsat, så det sammenlagt udgør et beløb svarende til loftet.

Ved opgørelse af det samlede årlige tilskud medregnes følgende ikke:

- Tilskud til bekæmpelse af arter, der optræder invasivt.
- Kompensation for udgifter til etablering af naturlige vandstandsforhold.
- Tilskud til forberedelse til skovgræsning.

I følgende undtagelsestilfælde kan der ydes tilskud, som overstiger loftet på 200 €/ha/år:

- Ved Bevaring af op til 10 store træer til død og henfald og/eller Kompensation for indkomsttab ved etablering af naturlig hydrologi. Det samlede tilskud kan ikke oversige 300 €/ha/år (ca. 2230 kr./ha/år).
- Ved udlæg til *Urørt skov*.

² I disse EF-rammebestemmelser betragtes en virksomhed som udgangspunkt som kriseramt under følgende omstændigheder:

- a) Hvis der er tale om et selskab med begrænset ansvar, når over halvdelen af den tegnede kapital er forsvundet, og over en fjerdedel af denne kapital er gået tabt i løbet af de sidste tolv måneder.
- b) Hvis der er tale om et selskab, hvor i det mindste nogle af deltagerne hæfter ubegrænset for virksomhedens gæld, når over halvdelen af egenkapitalen som opført i virksomhedens regnskaber er forsvundet, og over en fjerdedel af denne kapital er gået tabt i løbet af de sidste tolv måneder.
- c) Når virksomheden, uanset dens selskabsform, efter de nationale regler opfylder betingelserne for konkursbehandling mv.

1.5.2 Kombination med andre tilskudsordninger efter skovloven

Nedenstående matrix viser hvordan de fire ordninger; grøn driftsplan, foryngelse, særlig drift og Natura 2000 må kombineres med hinanden.

Kombination af tilskud	Grøn driftsplan	Foryngelse	Særlig drift	Natura 2000 tilskud til skov
Grøn driftsplan	Nej	Ja	Ja	Ja
Foryngelse	Ja	Nej	Nej	Nej
Særlig drift	Ja	Nej	Nej	Nej
Natura 2000 tilskud til skov	Ja	Nej	Nej	Nej

2. Tilskudssatser

TABEL 1
TILSKUDSSATSERNE FOR DE FORSKELLIGE FORANSTALTNINGER.

Tilskudsform	Tilskud	Tillæg for grøn driftsplan	Udbetaling i	Varighed
Udlæg af urørt skov	Konkret beregning af Naturstyrelsen		20 år	Varig
Bevaring af 5- 10 store træer pr. ha til død og henfald:				Varig
Diameter 25-50 cm *	20 kr./træ/år	5 kr./træ/år	20 år	
Diameter > 50-75 cm *	40 kr./træ/år	10 kr./træ/år	20 år	
Diameter > 75 cm *:				
Eg	80 kr./træ/år	20 kr./træ/år	20 år	
øvrige træarter	60 kr./træ/år	15 kr./træ/år	20 år	
Stævning	400 kr./ha/år	100 kr./ha/år	20 år	20 år
Skovgræsning	1400 kr./ha/år		5 år	5 år
Forberedelse til skovgræsning	100 % af tilskudsberettigende udgifter		Engangsbetaling	**
Etablering af naturlige vandstandsforhold:				Varig
Kompensation for udgifter til etablering af naturlige vandstandsforhold	100 % af tilskudsberettigende udgifter		Engangsbetaling	**
Kompensation for indkomsttab ved etablering af naturlige vandstandsforhold	300 kr./ha/år		20 år	20 år
Rydning af uønsket opvækst:	100 % af tilskudsberettigende udgifter		Engangsbetaling	**

*Diameter måles i 1,3 meters højde.

** Særligt for investeringstilskud:

- Tilsagnet skal udnyttes inden for 2 år fra tilsagnsdatoen.
- Investeringen skal være opretholdt i 5 år fra indberetning af aktiviteten.
- Der ydes tilskud på 100 % til udgifter, der er direkte relateret til projektet. Der skal sikres rimelige priser, og indhentes mindst 2 bindende tilbud på opgaven. I tilbuddene skal de enkelte aktiviteter prissættes særskilt med enhedspriser og omfang. De tilskudsberettigede udgifter fremgår af bilag 3.

3. Forpligtigelser i aftalen

Tilskud efter denne ordning kan kombineres med tilskud til grøn driftsplan. Hvis der allerede er udarbejdet en grøn driftsplan indeholdende arealet, kan der ydes et forhøjet tilskud til en række af de tilskudsberettigede foranstaltninger, hvis der er tale om opfølgning på den grønne driftsplan. For at driftsplanen skal være grundlag for det forhøjede tilskud skal den indeholde en plan for beskyttelse af naturværdier (modul II i grøn driftsplan), hvoraf indsatsen fremgår. Se også vejledningen til Bæredygtig skovdrift - grøn driftsplan på www.nst.dk/privatskovtilskud. For at tillægget kan ydes, skal den del af den grønne driftsplan, som omfatter indsatsen jf. tabel 1, vedlægges ansøgningen.

3.1 Ophør med forstligdrift af skovarealet (urørt skov)

En aftale om udlæg til urørt skov er varig og omfatter følgende elementer

- Der må ikke være nogen forstlig drift på arealet.
Al forstlig drift skal ophøre på arealet, herunder hugst, plantning og såning.
- Levende og døde træer må ikke fjernes.
Hverken levende eller døde træer må fældes, og dødt ved skal efterlades til naturligt henfald. Efter aftale med Naturstyrelsen vil der dog kunne fældes træer, hvis de udgør en sikkerhedsrisiko for mennesker eller bygninger. De fældede træer skal efterlades på arealet til naturligt henfald.
- Der må ikke anvendes gødning, kemisk bekæmpelse eller kalkning på arealet.
- Der må ikke ske en forstyrrelse af jordbunden.
Hverken jordbearbejdning eller kørsel i skovbunden med tunge maskiner må finde sted.
- Der må ikke foretages oprensning eller nygravning af grøfter.
Der må ikke anlægges nye grøfter eller dræn, og eksisterende grøfter må ikke længere oprenses med mindre det vil have en væsentlig u hensigtsmæssig indflydelse på afvandingen af naboarealer, som ikke kan afhjælpes på anden vis.

Desuden kan der indgå supplerende elementer i en aftale om urørt skov, som fastlægges konkret i hvert enkelt tilfælde.

Der kan alene ydes tilskud til urørt skov, hvis arealet er fredskovspligtigt. Hvis et skovareal ikke er fredskovspligtigt, kan der søges om pålæg af fredskovspligt i forbindelse med ansøgning om tilskud.

Naturstyrelsen fastsætter tilskuddet ved at beregne nettoværdien af den stående bevoksning, dvs. realiseringsværdien fratrukket skovnings- og transportomkostningerne. Tilskuddet udbetales i 20 lige store årlige rater.

Tilskud til urørt skov kan kombineres med skovgræsning eller etablering af naturlige vandstandsforhold, hvis det efter Naturstyrelsens vurdering understøtter arealet naturværdig. Der vil dog ikke kunne opnås tilskud til forpligtelser, der allerede er dækket af aftalen om urørt skov.

Naturstyrelsen tinglyser aftalen om urørt skov på ejendommen

3.2 Bevaring af op til 10 hjemmehørende træer pr. ha

Der ydes tilskud til at bevare 5- 10 levende hjemmehørende træer pr. hektar til død og henfald.

Træerne skal opfylde følgende:

- Træerne skal have en diameter på mindst 25 cm, og skal udgøre (eller have udgjort) en del af kronetaget i bevoksningen.
- Træerne skal som udgangspunkt være hjemmehørende, jf. bilag 2.

Tilskuddet fastsættes efter træart og diameter i brysthøjde (1,3 meters højde), jf. tabel 1 om tilskudssatser. Træernes position (UTM/EUREF89) samt angivelse af træart og diameter, skal derfor være angivet i ansøgningen både i listeform og på et kort med positionerne angivet på arealet.

Hvis træerne, som skal bevares, falder ned over hegn, stier, veje og lignende, må de skæres op i nødvendigt omfang for at kunne skubbes/trækkes til side, men alt træ skal efterlades på arealet til naturligt henfald. I tilfælde hvor et træ udgør en sikkerhedsrisiko for mennesker og bygninger kan træet efter aftale med Naturstyrelsen beskæres eller fældes, under betingelse af, at træerne efterlades på arealet. Der bør generelt ikke udpeges træer til død og henfald, der vil kunne udgøre en risiko for færdslen på stærkt befærdede veje og stier.

Tilskud til bevaring af op til 10 hjemmehørende træer pr. hektar kan kombineres med følgende foranstaltninger: tilskud til stævningssskov, skovgræsning og etablering af naturlige vandstandsforhold, hvis det efter Naturstyrelsens vurdering understøtter naturværdien på arealet.

Naturstyrelsen tinglyser aftalen om bevaring af store træer til død og henfald på ejendommen.

3.3 Stævningssskov

Der skal foretages én stævning af arealet i aftaleperioden på 20 år. Arealet skal som hovedregel tidligere have været stævnet. Fældede stammer og hugstaffald skal fjernes fra arealet efter stævning.

Naturstyrelsen kan desuden stille vilkår om:

- at stævningen skal gennemføres på et bestemt tidspunkt,
- at arealer over en vis størrelse skal opdeles i flere parceller, der stævnes tidsmæssigt forskudt og
- at brug af tungt maskinel undlades.

Det kræver dispensation fra skovlovens § 9, nr. 1, hvis mere end 10 % af et fredskovspligtigt areal skal drives med stævning. Dispensationsansøgning skal i sådanne tilfælde vedlægges ansøgningen om tilskud, hvorefter der sker samtidig behandling.

Tilskud til stævningssskov kan kombineres med følgende foranstaltninger: bevaring af op til 10 hjemmehørende træer pr. hektar, skovgræsning og etablering af naturlige vandstandsforhold, hvis det efter Naturstyrelsens vurdering understøtter naturværdien på arealet.

Tilskuddet er tidsbegrænset til 20 år og har årlige udbetalinger.

3.4 Skovgræsning

Skovgræsning består af to dele: et éngangstilskud, som ydes til forberedelse til skovgræsning, og et tilskud til den årlige græsning af skovarealerne.

3.4.1 Forberedelse til skovgræsning

Der ydes tilskud til én eller flere af aktiviteterne:

- etablering af hegn,
- drikkevandsforsyning,
- fangfolde,
- elforsyning.

Tilskuddet skal som minimum omfatte etablering af hegn eller drikkevandsforsyning. Der ydes ikke tilskud til etablering af hegn, drikkevandsforsyning, fangfolde eller elforsyning, hvis der allerede er brugbart anlæg på arealet. Hvis der findes hegn, drikkevandsforsyning, fangfolde eller elforsyning, som er udtjente, skal dette dokumenteres ved beskrivelser og billeder.

Der skal i ansøgningen begrundes valg af hegstype.

Tilsagnet er betinget af, at investeringen følges op af en græsningsaftale med Naturstyrelsen.

3.4.2 Skovgræsning

Arealet skal fremstå afgræsset i aftaleperioden på 5 år. Afgræsningen skal ske med husdyr. Der må ikke tilskudsføres på arealet. Mineraler betragtes ikke som tilskudsfoder. Naturstyrelsen kan desuden stille vilkår om:

- arealstørrelse,
- græsningstryk og
- udbindingsperiode.

Det kræver dispensation fra skovlovens § 9, nr. 1, hvis mere end 10 % af et fredskovspligtigt areal skal drives med skovgræsning. Dispensationsansøgning skal i sådanne tilfælde vedlægges ansøgningen om tilskud, hvorefter der sker samtidig behandling.

Tilskud til skovgræsning kan kombineres med følgende foranstaltninger: bevaring af op til 10 hjemmehørende træer pr. hektar, stævningsskov, ophør med forstligdrift af arealet og etablering af naturlige vandstandsforhold, hvis det efter Naturstyrelsens vurdering understøtter naturværdien på arealet.

Tilskuddet er tidsbegrænset til 5 år og har årlige udbetalinger.

3.5 Etablering af naturlige vandstandsforhold

Der ydes tilskud til projekter, som helt eller delvist genskaber naturlige vandstandsforhold på skovbevoksede arealer, hvis det vil fremme naturindholdet i skoven. Projekterne vil være forskellige, men ofte vil der være tale om at afbryde dræn eller afvandingsgrøfter.

Der kan også ydes tilskud til nødvendige tekniske forundersøgelser forud for etableringen af naturlige vandstandsforhold. Tekniske forundersøgelser omfatter undersøgelser, der beskriver tekniske og biologiske forhold af betydning for etablering af naturlige vandstandsforhold, herunder størrelse af det påvirkede areal, jordbundsforhold, topografi, flora og fauna. Naturstyrelsen kan stille krav til rådgiverens tekniske ekspertise.

Endvidere ydes kompensation for årligt indkomsttab i 20 år som følge af etableringen af de naturlige vandstandsforhold. Denne kompensation ydes til selve skovnaturtype-bevoksningen, hvor der etableres naturlige vandstandsforhold, samt til evt. tilgrænsende skovbevoksede arealer, som også vil blive påvirket af projektet, hvis disse arealer ejes af samme ansøger. Hvis tilgrænsende arealer også bliver påvirket, skal omfanget af dette være dokumenteret i en teknisk forundersøgelse.

Tilskud til etablering af naturlige vandstandsforhold kan kombineres med følgende foranstaltninger: bevaring af op til 10 hjemmehørende træer pr. hektar, stævningskov og skovgræsning, hvis det efter Naturstyrelsens vurdering understøtter naturværdien på arealet.

De ændrede vandstandsforhold er varige, og vil blive tinglyst på ejendommen.

3.6 Rydning af uønsket opvækst

Der ydes tilskud til rydning af uønsket opvækst på mindre lysåbne naturarealer i skoven. Formålet med dette tilskud er at bevare de små åbne arealer i skoven.

Der kan søges om tilskud til rydning af samme areal igen 5 år efter, at der sidst er blevet ydet tilskud til rydning.

I kommuner med forekomst af hasselmus, jf. bilag 1, skal hasselmusen tilgodeses. Hvis Naturstyrelsens vurderer, at en ansøgning om rydning af uønsket opvækst vil påvirke hasselmusen negativt, kan Naturstyrelsen give afslag til ansøgningen.

Naturstyrelsen kan f.eks. stille følgende vilkår for at yde tilskud til rydning:

- Rydningen skal foretages på et bestemt tidspunkt på året.
- Anvendelse af bestemt metode.
- Efterladelse eller fjernelse af det afskårne materiale fra arealet.
- Inddragelse af relevant kulturhistorisk ekspertise i forbindelse med rydning af opvækst på fortidsminder.

Tilskud til rydning af uønsket opvækst kan kombineres med følgende foranstaltninger: bevaring af op til 10 hjemmehørende træer pr. hektar, hvis det efter Naturstyrelsens vurdering understøtter naturværdien på arealet.

3.7 Definition af projektareal

Tilskud udbetales på grundlag af arealets størrelse, og det er derfor nødvendigt at definere tilskudsarealerne præcist. Det tilstræbes, at tilskudsarealet er let genfindeligt i skoven, så det i driften er overskueligt hvilket areal, der skal opfylde forpligtelserne beskrevet i tilsagnet. Det kan gøres ved at følge fysiske og administrative skel.

Projektarealet skal i ansøgningen og i efterfølgende anmodninger om udbetaling af tilskud være opgjort med to decimalers nøjagtighed for følgende foranstaltninger:

- Stævningsskov.
- Skovgræsning.
- Kompensation for indkomsttab ved etablering af naturlige vandstandsforhold.
- Udlæg til urørt skov.

Arealstørrelsen vil blive kontrolleret ved opmåling med 2 decimalers nøjagtighed på luftfoto eller ved kontrol i felten undervejs i aftaleforløbet. Hvis det viser sig ved kontrol, at forpligtelserne ikke er opfyldt på hele det areal, der er anmeldt til udbetaling, kan der stilles krav om tilbagebetaling.

Det skal tilstræbes at sikre en entydig afgrænsning af tilskudsarealet. Naturstyrelsen kan i særlige tilfælde stille vilkår om at yderligere arealer medtages i tilsagnet, hvis arealet er særligt svært at afgrænse fra den omkringstående skov.

4. Ansøgning

4.1 Inden man søger om tilskud

Inden en ansøgning om tilskud indsendes, skal ansøger have indhentet nødvendige tilladelser eller dispensationer fra offentlige myndigheder.

Hvis et projekt kræver tilladelse efter skovloven, vil forholdet til skovloven blive behandlet samtidig med behandling af ansøgningen.

Hvis der søges om tilskud efter særlig drift, hvor der ansøges om tillæg for en grøn driftsplan, så skal driftsplanen indeholde de elementer, som der søges om tilskud til.

4.2 Ansøgningen

Ansøgningsskema findes via Naturstyrelsens hjemmeside www.nst.dk/privatskovtilskud.

Procedure for indsendelse af ansøgningsskema er beskrevet i ansøgningsblanketten. Efterfølgende henvendelser om ansøgningen kan rettes til Naturstyrelsens lokale enheder for tilskud, se bilag 4. Ansøgningen udfyldes af ejer, eller ejer kan give en konsulent fuldmagt til at udfylde og underskrive ansøgningen. Fuldmagten skal vedlægges ansøgningen.

Der skal indsendes én ansøgning for hvert projekt. Ved et projekt forstås i denne sammenhæng arealer beliggende inden for samme fysisk sammenhængende skov og med samme ejendomsnummer. Indtegning af areal på kortbilag og arealopgørelse skal være eksklusiv areal, der ikke kan opnå støtte, fx skovveje og søer.

Ansøgningen skal vedlægges de bilag i mailen, som er nødvendige for sagsbehandlingen, herunder følgende:

- *Oversigtskort, der viser skovens beliggenhed og projektarealets beliggenhed i skoven.*
- *Kort over projektarealet.*

Detailkort der viser projektarealet i hele sin udstrækning. Det anbefales som baggrundskort at vælge et forårsluftfoto uden blade på træerne. Målestoksforholdet bør ligge indenfor intervallet 1:2.000 til 1:5.000.

- *Liste og kort med geografisk position af træer, der skal bevares til død og henfald.*

Se nærmere anvisning i afsnittet om bevaring af træer til død og henfald

- *Specificeret budget og mindst 2 bindende tilbud for følgende opgaver:*
 - Bekæmpelse af arter, der optræder invasivt,
 - Etablering af naturlige vandstandsforhold,
 - Forberedelse til skovgræsning,
 - Særlig indsats for arter.

I tilbuddene skal de enkelte aktiviteter være prissat særskilt med enhedspriser og omfang.

- *Kort med indtegning af hegn m.m.*

For foranstaltningen *Forberedelse til skovgræsning* vedlægges kort, der viser, hvor der planlægges opsat hegn, elforsyning, drikkevandsforsyning og fangfold.

- *Nødvendige tilladelse og dispensationer fra offentlige myndigheder.*
- *Evt. fuldmagt til en konsulent.*

Kortet kan indtegnes via MiljøGIS. Vejledning i brug af MiljøGIS findes på www.nst.dk/privatskovtilskud. Kortet "printes" som PDF og sendes med ansøgningen.

4.3 Ansøgningsfrist

Den årlige ansøgningsfrist til særlig drift er 1. august.

4.4 Behandling af ansøgninger

Naturstyrelsens lokale tilskudsenhed kontrollerer om alle nødvendige oplysninger indgår i ansøgningen, og om projektet overholder støtteberettigelseskriterierne og de betingelser, som stilles til netop de tilskud, der søges om.

Hvis der er behov for supplerende oplysninger om projektet, vil den lokale tilskudsenhed kontakte ansøger eller konsulenten. Hvis en ansøgning er særlig mangelfuld, kan den ikke behandles, og vil blive returneret til ansøger uden videre behandling.

Som led i sagsbehandlingen kan Naturstyrelsen indhente relevante oplysninger i kommunerne, særligt for arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og for de ikke-fredskovspligtige skovarealer.

På baggrund af sagsbehandling af ansøgningerne giver Naturstyrelsen tilsagn eller afslag til en ansøgning.

Ansøger vil normalt få svar på en ansøgning efter 3-6 måneder afhængig af sagens kompleksitet. Ansøgninger, der får afslag, vil ikke blive overført til det følgende år, men ansøger er velkommen til at søge om tilskud igen i følgende år.

4.5 Prioritering af ansøgninger

Ansøgningerne vil blive prioriteret efter følgende kriterier (1 er højest):

Prioritet	Hasselmus og/eller Flagermus	Urørt skov	Opfølgning på plan for beskyttelse af naturværdier i en grøn driftsplan (Modul II)	Fredskovspligtigt areal	Projektarealets størrelse
1	Ja	Ja	Ja	Ja	hektar*
2	Ja	Nej	Ja	Ja	hektar*
3	Nej	Ja	Ja	Ja	hektar*
4	Ja	Ja	Nej	Ja	hektar*
5	Ja	Nej	Nej	Ja	hektar*
6	Nej	Ja	Nej	Ja	hektar*
7	Nej	Nej	Ja	Ja	hektar
8	Nej	Nej	Nej	Ja	hektar
9	Ja	Ja	Ja	Nej	hektar
10	Ja	Nej	Ja	Nej	hektar
11	Nej	Ja	Ja	Nej	hektar
12	Ja	Ja	Nej	Nej	hektar
13	Ja	Nej	Nej	Nej	hektar
14	Nej	Ja	Nej	Nej	hektar
15	Nej	Nej	Ja	Nej	hektar
16	Nej	Nej	Nej	Nej	hektar

* Indenfor hver prioritet vil de ansøgninger, der har det største fredskovspligtige areal blive prioriteret først.

Det er ikke alle ansøgninger, der opfylder støtteberettigelseskriterierne, der vil indgå i prioriteringen. Projekter der ikke lever op til nedenstående mindstekriterier vil blive prioriteret fra, uanset om der er midler nok til at imødekomme alle ansøgninger:

- Det samlede tilskud skal være på mindst 5000 kr.

Der kan dog dispenseres fra ovenstående, hvis ansøgningen indgår i et større samlet projektareal, så projekterne samlet set lever op til mindstekriterierne.

5. Det videre forløb

Tilskuddene efter denne ordning indeholder både årlige tilskud og éngangstilskud, og udbetalingen sker efter to forskellige regelsæt. Disse to forskellige typer er beskrevet i afsnittene nedenfor.

Alle tilskud udbetales til tilsagnshavers NemKonto. Der kan efter konkret aftale foretages transport i tilskud – dvs. udbetalinger på en sag kan omdirigeres til en anden end tilsagnshaver. Kontakt Naturstyrelsens lokale tilskudsenheder for nærmere oplysning herom.

Støttemodtagere og støttebeløb vil blive offentliggjort.

Der foretages administrativ kontrol i forbindelse med alle udbetalinger, herunder besigtigelse af samtlige projekter med éngangstilskud. Det er en betingelse for udbetaling af tilskud, at arealet har været udnyttet efter reglerne i tilsagnet i hele tilsagnsperioden.

5.1 Udbetaling af årlige tilskud

For følgende foranstaltninger udbetales tilskuddet årligt: Udlæg til urørt skov, Bevaring af op til 10 store træer pr. ha til død og henfald og Kompensation for indkomsttab ved etablering af naturlige vandstandsforhold.

5.1.1 Anmodning via Fællesskemaet

Der skal hvert år anmodes om udbetaling af tilskud i NaturErhvervstyrelsens Fællesskema på en særlig fane. Udbetaling af tilskuddet foretages af Naturstyrelsen. Hvis tilsagnshaver ikke er oprettet som bruger på fællesskemaet skal dette gøres inden Fællesskemaet kan udfyldes. På NaturErhvervstyrelsens hjemmeside findes en vejledning til at komme godt i gang med 'tast selv-service'.

Anmodningen er samtidig erklæringen om, at betingelserne for tilsagnet er overholdt for det areal, der indtegnes. Hvis betingelserne ikke er overholdt på hele eller dele af arealet, skal støttemodtager kontakte Naturstyrelsen, så sagen kan berigtiges.

Anmodning i Fællesskemaet om 1. rate af årlige tilskud skal ske i året efter tilsagn. For tilskud til særlig grundsats for skovgræsning og til kompensation for indkomsttab i forbindelse med etablering af naturlige vandstandsforhold gælder dog, at evt. investering til forberedelse af skovgræsning eller til etablering af naturlige vandstandsforhold skal være indberettet inden 1. oktober, for at der kan anmodes om det årlige tilskud i det følgende kalenderår.

Hvis der et år ikke anmodes om det årlige tilskud i Fællesskemaet, bortfalder den pågældende rate.

Hvis tilsagnet ikke anmodes i Fællesskemaet de første to år efter tilsagn opfattes til som om støttemodtager ikke ønsker at udnytte tilsagnet og sagen afsluttes uden yderligere varsel.

Fristen for indsendelse af Fællesskema er normalt d. 21. april, men fremgår i det enkelte år af NaturErhvervstyrelsens hjemmeside. Hvis fristen overskrides, reduceres årets udbetaling eller bortfalder helt. Vejledning omkring fristoverskridelse og generelt til udfyldelse af siderne med skovtilsagn findes på NaturErhvervstyrelsens hjemmeside.

Bemærk at Fællesskemaet skal indsendes med den brugerID, der svarer til tilsagnshaver, registreret hos Naturstyrelsen. Dvs. at det skal være samme CVR eller CPR, der står som tilsagnshaver. Det er ikke muligt at bortforpagte et skovtilsagn.

Tinglysningsprocessen igangsættes først, når der er anmodet om udbetaling i Fællesskemaet, med mindre andet fremgår af tilsagnet. Tilskuddet kan ikke udbetales før, der er foretaget tinglysning.

Se yderligere om tinglysning nedenfor i afsnit 5.3

5.1.2 Hvornår udbetales tilskuddet

Naturstyrelsen udbetaler tilskuddet én gang årligt. Udbetalingen sker i perioden 1. januar - 31. marts med mindre særlige forhold gør sig gældende. Udbetalingen kan ske senere, f.eks. hvis der har været et kontrolbesøg og den efterfølgende sagsbehandling ikke er afsluttet. Tilskuddet vil blive overført til tilsagnshavers Nemkonto.

5.2 Udbetaling af éngangstilskud - efter faktura

For følgende foranstaltninger udbetales tilskuddet på én gang: Forberedelse til skovgræsning
Kompensation for udgifter til etablering af naturlige vandstandsforhold og Rydning af uønsket opvækst

Det vil fremgå af tilsagnsbrevet, hvordan der anmodes om udbetaling af éngangstilskud og hvilke oplysninger der skal vedlægges anmodningen. Anmodningen sendes til Naturstyrelsens lokale enhed (se bilag 4).

Anmodning om udbetaling skal være modtaget i Naturstyrelsen senest to måneder efter, at projektet er afsluttet og senest 2 år fra tilsagnsdatoen. Naturstyrelsen kan i særlige tilfælde meddele dispensation fra denne frist.

Naturstyrelsen udbetaler tilskuddet på grundlag af en opgørelse af de betalte tilskudsberettigede udgifter. Opgørelsen skal opdeles i aktiviteter og omfang, fx længden på det opsatte hegn. Udgifterne skal kunne dokumenteres.

Naturstyrelsen kan i særlige tilfælde beslutte, at anmodning om udbetaling af tilskud skal være vedlagt en erklæring fra en statsautoriseret eller registreret revisor. Formular til revisorerklæring fås via Naturstyrelsens hjemmeside eller ved henvendelse til Naturstyrelsens lokale tilskudsenhed.

Tilskuddet overføres til tilsagnshavers NemKonto.

5.2.1 Betingelser for udbetaling

Det er en betingelse for udbetaling:

- at de nødvendige tilladelser for projektet foreligger,
- at anmodning om udbetaling indeholder de oplysninger og er vedlagt de bilag, som Naturstyrelsen forlanger til brug for beregning og udbetaling af tilskud,
- at alle udgifter er afholdt i overensstemmelse med tilsagn, og
- at alle udgifter er afholdt inden den dato, hvor projektet senest skal være afsluttet, med mindre der er tale om udgifter til en eventuel revisorerklæring.
- Der må ikke afholdes udgifter til projektet, før tilsagnshaver har modtaget tilsagn fra Naturstyrelsen.

Udbetalingsanmodningen med tilhørende originale regnskabsbilag skal være tilgængelig i mindst 5 år fra datoen for udbetaling af tilskud.

5.3 Tinglysning

Varige aftaler tinglyses på ejendommen. Det drejer sig om *bevaring af store træer til død og henfald, udlæg til urørt skov og etablering af naturlige vandstandsforhold*. Naturstyrelsen afholder udgifter til tinglysning.

Ved en tinglysning skal der bruges oplysninger om arealets eller træernes placering som UTM koordinater (UTM/EUREF89) samt ejers CPR-nr.

5.4 Skattemæssige forhold

Naturstyrelsen indberetter udbetalt tilskud til *SKAT* som skattepligtig B-indkomst.

Nogle af tilskuddene har dog karakter af en erstatningssum for indskrænkning af en rådighedsrettighed. En sådan erstatningssum er som udgangspunkt skattepligtig efter ejendomsavancebeskatningsloven.

Hvis en ansøger ønsker afklaring om beskatning af et tilskud inden modtagelse af tilskuddet, kan ansøgeren anmode *SKAT* om at afgive et bindende svar. Det koster et mindre gebyr at få et bindende svar. Læs mere på www.skat.dk.

Fradragsregler følger de til enhver tid gældende regler i skattelovgivningen.

5.5 Hvis projektet ændres eller ikke gennemføres

Hvis projektet ikke gennemføres som anført i ansøgningen, har ejeren pligt til at underrette den lokale tilskudsenshed herom (se bilag 4). Dette skal ske inden for 1 måned efter, at det står klart, at projektet ikke gennemføres.

Hvis projektet ikke er påbegyndt, kan der søges om tilskud igen.

Tilsagn om tilskud bortfalder helt eller delvist, og udbetalt tilskud kan helt eller delvist kræves betalt tilbage med tillæg af renter, hvis ansøgerens oplysninger er upræcise, fejlagtige, utilstrækkelige, eller der er fortiet oplysninger af betydning for afgørelsen. Der kan også ske straf med bøde for overtrædelse af reglerne.

5.6 Ejerskifte for arealer med tilskud

Når et areal med tilsagn om tilskud overgår til en ny ejer, vil den nye ejer kunne overtage rettigheder og pligter ifølge tilsagnet. Der skal til brug for ejerskifte udfyldes et skema (ejerskifteerklæring) som fås ved henvendelse til den lokale tilskudsenshed.

Ved salg af arealet til en offentlig myndighed m.v., der ikke opfylder betingelserne for at få tilskud, bortfalder fremtidige udbetalinger. Kommuner kan godt overtage tilsagn, hvis de er nye ejere af tilskudsarealet.

Der vil normalt ikke blive tale om tilbagebetaling af de udbetalte tilskud, hvis en ny ejer ikke kan eller ønsker at overtage tilsagnet.

Naturstyrelsen skal foretage tjek af ejerforhold inden alle udbetalinger. Den nye ejer har først ret til at indberette og modtage udbetalingen, når ejerskifteerklæringen er modtaget i Naturstyrelsen. Der accepteres en periode på maksimalt 3 måneder fra skødedato til modtagelse af ejerskifteerklæring

for at Naturstyrelsen opfatter indsendelsen af ejerskifteerklæringen som 'samtidig' og tilskudssagen dermed er 'ubrudt'.

6. Kontrol

6.1 Kontrol

Tilskudsordningen medfinansieres af EU. Bestemmelserne om kontrol af tilskud givet efter denne vejledning følger derfor EU's til enhver tid gældende kontrolregler. For nuværende findes de gældende regler i Skovloven, bekendtgørelse om tilskud til bæredygtig skovdrift. Rådsforordningen 1306/2013, Kommissionens delegerede forordning nr. 640/2014 og Kommissionens gennemførelsesforordning nr. 809/2014 indeholder de nærmere bestemmelser om kontrol af tilskud, tilbagebetaling af tilskud, straf og udelukkelse fra tilskud.

Der vil på baggrund af ovenstående blive gennemført stikprøvekontrol af alle anmodninger om udbetaling af tilskud. Herudover kan sagen komme til kontrol, hvis der på baggrund af sagsbehandlingen og den administrative kontrol opstår tvivl om tilsagnsgrundlaget.

Naturstyrelsen eller den, som Naturstyrelsen bemyndiger dertil, har adgang til at besigtige og kontrollere arealer, hvortil der er givet tilsagn om tilskud. Naturstyrelsen har også adgang til regnskaber, forretningsbøger, papirer mv. Materialet skal udleveres til den tilsynsførende på dennes begæring. Til brug for tilsynet kan indhentes nødvendige oplysninger hos skatte- og afgiftsmyndigheder og andre offentlige myndigheder.

Kontrolbesøg vil normalt blive varslet på forhånd.

Hvis ejendommen udtages til kontrol, har støttemodtager pligt til at medvirke til, at kontrollen kan gennemføres. Hvis støttemodtager ikke selv har mulighed for at medvirke til, at kontrollen kan gennemføres, skal denne finde en stedfortræder.

I forbindelse med stikprøvekontrollen vil det blive kontrolleret, om de afgivne oplysninger i ansøgnings- og anmodningsskemaerne er korrekte. Det kontrolleres om projektet opfylder alle kriterier for støtteberettigelse og forpligtigelser knyttet til tilsagnet. Ligeledes vil de aktuelle arealer blive opmålt.

6.2 Krydsoverensstemmelse

Krydsoverensstemmelse betyder, at støttemodtager skal overholde en række krav til miljø, sundhed, dyrevelfærd og god landbrugsmæssig stand for at få udbetalt sin støtte/sit tilskud uden nedsættelse.

Alle krydsoverensstemmelseskrav skal overholdes for hele ejendommen (hele CVR-/CPR-nummeret) med tilsagn om tilskud til miljøvenligt skovbrug under landdistriktsprogrammet.

En overtrædelse af krydsoverensstemmelseskrav som følge af ikke-landbrugsaktiviteter, der konstateres på arealer, hvortil der er udbetalt tilskud til miljøvenligt skovbrug, kan føre til reduktion i de modtagne tilskud under landdistriktsprogrammet – men ikke i eventuelle tilskud under de direkte støtteordninger, fx enkeltbetalingsordningen.

En overtrædelse af krydsoverensstemmelseskrav som følge af landbrugsaktiviteter, der konstateres på arealer i skov, uanset om der er udbetalt tilskud til skov eller ej, kan føre til en reduktion i tilskud

efter de direkte støtteordninger. Hvis der samtidig er ansøgt om tilskud til skov til arealet, kan der derudover ske en reduktion i de modtagne tilskud under landdistriktsprogrammet.

Læs mere om krydsoverensstemmelse, herunder reglerne for reduktion i støtte, i vejledning om krydsoverensstemmelse og vejledning om kontrol med krydsoverensstemmelse, som findes på NaturErhvervstyrelsens hjemmeside: <http://naturerhverv.fvm.dk/> under landbrug.

6.3 Tilbagebetaling af tilskud og administrative sanktioner

Hvis det viser sig, at støttemodtager har afgivet urigtige eller vildledende oplysninger eller der foreligger andre forhold, der gør at tilsagn og/eller udbetaling af tilskud er sket på et forkert grundlag, kan Naturstyrelsen kræve tilskud helt eller delvist tilbagebetalt eller lade tilsagn helt eller delvist bortfalde. Overtrædelse af bekendtgørelsen kan medføre straf.

For engangsudbetalinger (investeringstilskud) tages der i afgørelsen omkring det beløb, der kan udbetales eller kræves tilbagebetalt, hensyn til om den manglende opfyldelse af støttebetingelser eller forpligtigelser er alvorlig, omfattende, varig og hyppig. Hvis forskellen mellem det indberettede beløb og det støtteberettigede beløb er større end 10 % i forhold til det støtteberettigede beløb tillægges en bøde (sanktion) svarende til forskellen mellem de to beløb.

For tilskud med årlige udbetalinger (arealbaserede tilskud) fastsættes det beløb, der kommer til udbetaling efter det areal, der kan konstateres støtteberettiget ved kontrol, hvis dette areal er mindre end det areal, der blev indtegnet ved anmodning om tilskud. Herudover kan der pålægges en sanktion på 2 x forskellen mellem det konstaterede areal og det anmodede areal, hvis forskellen er mellem 3 % og 20 % af det konstaterede areal. Der ydes ikke tilskud for året, hvis fejlen er større end 20 %. Hvis fejlen er større end 50 % ydes der ikke tilskud for året og der pålægges yderligere en sanktion svarende til støttebeløbet knyttet til fejlarealet.

For årlige tilskud gælder desuden særlige skærpede regler, hvis der for alle ansøgers støtteansøgninger det pågældende år, er alvorlige fejl.

Det gælder for alle typer tilskud, at for meget udbetalt beløb kan forrentes fra brevdatoen for underretning om afgørelsen om tilbagebetaling med den rentesats, der er fastsat i renteloven. Der beregnes ikke rente, hvis beløbet betales inden den frist, der er angivet i afgørelsen.

Der kan i særligt alvorlige tilfælde blive tale om udelukkelse fra tilskud i højst 3 år efter forseelsen. Udelukkelsen kan forlænges hvis den manglende opfyldelse gentages.

7. Retsgrundlag

De væsentligste retsregler for tilskud til bæredygtigskovdrift fremgår af:

Skovloven (Lovbekendtgørelse nr. 678 af 14. juni 2013).

Bekendtgørelse nr. 422 af 15. maj 2012 om tilskud til fremme af bæredygtig skovdrift.

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1305/2013 af 17. december 2013 om støtte til udvikling af Landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL).

Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 807/2014 af 11. marts 2014 om supplerende bestemmelser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1305/ 2013 om støtte til udvikling af Landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) og om indførelse af overgangsbestemmelser.

Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 808/2014 af 17. juli 2014 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af Europa-parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1305/ 2013 om støtte til udvikling af Landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL).

Europa-parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1306/ 2013 af 17. december 2013 om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik.

Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 640/2014 af 11. marts 2014 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1306/ 2013 for så vidt angår det integrerede forvaltnings- og kontrolsystem, betingelserne for afslag eller tilbagetrækning af betalinger og administrative sanktioner vedrørende direkte betalinger, støtte til udvikling af landdistrikterne og krydsoverensstemmelse.

Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 809/2014 af 17. juli 2014 om gennemførelsesbestemmelser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1306/ 2013 for så vidt angår det integrerede forvaltnings- og kontrolsystem, foranstaltninger til udvikling af landdistrikterne og krydsoverensstemmelse.

Danmarks landdistriktsprogram for perioden 2014-2020.

Bilag 1: Arter

Man kan se, hvor der kan søges om tilskud til flagermus på: www.nst.dk/findmus

For at kunne opnå tilskud til sikring af levesteder for hasselmus, skal skoven være beliggende i en af følgende kommuner:

TABEL 3

Oversigt over kommuner hvor der gives tilskud til hasselmus			
	Sjælland	Fyn	Jylland
Kommune	Faxe	Langeland	Vejle
	Næstved	Svendborg	Aabenraa
	Kalundborg	Faaborg-Midtfyn	Sønderborg
	Slagelse	Nyborg	Hedensted
	Sorø		Horsens
	Ringsted		
	Holbæk		
	Roskilde		
	Køge		
	Stevns		
	Lejre		

Der ydes tilskud til nedenstående arter af flagermus:

TABEL 4

OVERSIGT OVER DE ARTER AF FLAGERMUS, SOM GIVER MULIGHED FOR AT SØGE STØTTE TIL FLAGERMUS.

Dansk navn	Latinsk navn
Bechsteins Flagermus	<i>Myotis bechsteini</i>
Brandts Flagermus	<i>Myotis brandtii</i>
Bredøret Flagermus	<i>Barbastella barbastellus</i>
Brunflagermus	<i>Nyctalus noctula</i>
Damflagermus	<i>Myotis dasycneme</i>
Dværgflagermus	<i>Pipistrellus pygmaeus</i>
Frynseflagermus	<i>Myotis nattereri</i>
Langøret Flagermus	<i>Plecotus auritus</i>
Pipistrellflagermus	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>
Skimmelflagermus	<i>Vespertilio murinus</i>
Skægflagermus	<i>Myotis mystacinus</i>
Sydflagermus	<i>Eptesicus serotinus</i>
Troldflagermus	<i>Pipistrellus nathusii</i>
Vandflagermus	<i>Myotis daubentoni</i>

Bilag 2: Hjemmehørende træarter

Der er flere steder i vejledningen henvist til dette bilag, som oplyser om, hvilke arter der betragtes som hjemmehørende og relevante i forbindelse med denne tilskudsordning.

TABEL 5
HJEMMEHØRENDE TRÆARTER TIL HVILKE DER KAN YDES TILSKUD

Dansk navn	Latinsk navn
Avnbøg	<i>Carpinus betulus</i>
Dunbirk	<i>Betula pubescens</i>
Vortebirk	<i>Betula pendula</i>
Bøg	<i>Fagus sylvatica</i>
Stilkeg	<i>Quercus robur</i>
Vintereg	<i>Quercus petrea</i>
Rødel	<i>Alnus glutinosa</i>
Fuglekirsebær	<i>Prunus avium</i>
Småbladet lind	<i>Tilia cordata</i>
Ær	<i>Acer pseudoplatanus</i>
Spidsløn	<i>Acer platanoides</i>
Bævreasp	<i>Populus tremula</i>
Skovfyr	<i>Pinus sylvestris</i>
Navr	<i>Acer campestre</i>
Skovæble	<i>Malus sylvestris</i>

Bilag 3: Tilskudsberettigede udgifter og indhentning af tilbud

1) Tilskudsberettigede udgifter

Her beskrives de tilskudsberettigede udgifter for følgende foranstaltninger: Kompensation for udgifter til etablering af naturlige vandstandsforhold, Forberedelse til skovgræsning og rydning af uønsket opvækst.

Udgifterne skal være nødvendige for at gennemføre projektet og direkte relateret til projektaktiviteterne. Det er dit ansvar at redegøre for dette i ansøgningen. Du skal derfor udspecificere alle udgifter, når du søger om tilskud.

De tilskudsberettigede udgifter kan omfatte:

- udgifter til materiel og anlægsarbejder samt konsulentbistand (til evt. forundersøgelse) vedrørende etablering af naturlige vandstandsforhold,
- udgifter til materiel og anlægsarbejder vedrørende etablering af hegn, drikkevandsforsyning, fangfolde og elforsyning som forberedelse til afgræsning,
- udgifter til løn til tilsagnshavers personale, der er beskæftiget med projektet (se herunder),
- andre udgifter, der er nødvendige for at gennemføre projektet (se herunder).

Særligt om løn til personale

Virksomhedens medarbejdere, medlemmer eller medarbejdere i foreninger og organisationers kan ansættes i projekter, og udgifterne hertil kan indgå som tilskudsberettigede projektudgifter.

Udgifter til løn til personale er kun tilskudsberettigede, hvis udgifterne ikke normalt finansieres af offentlige institutioner, offentlige virksomheder eller kommunale fællesskaber.

Du skal senest på udbetalingstidspunktet kunne fremvise ansættelseskontrakter for projektansatte, af kontrakten skal timeløn og ansættelsesperiode fremgår. Der kan kun udbetales tilskud til løn, når der foreligger en konkret tidsbegrænset og skriftlig aftale med den ansatte. Husk at angive arbejdsopgaver, timepris og antal timer.

Der skal ved anmodning om udbetaling foreligge dokumentation for det faktiske timetal (timeregnskab) og lønsedler.

Timelønnen udregnes som årsløn delt med ét årsværk/timeantal. Et årsværk er på 1924 timer. Det skal fremgå af ansøgningen, hvad den projektansattes arbejde består af, dvs. en redegørelse af behov.

Naturstyrelsen gør opmærksom på, at virksomhedsejere og private ansøgere ikke kan ansætte sig selv i en projektansættelse og kan ikke få tilskud til egen løn.

Der kan ikke opnås tilskud til aflønning af tegningsberettigede bestyrelsesmedlemmer i foreninger og organisationer, herunder formænd, i et projekt.

Særligt om andre udgifter

Naturstyrelsen kan godkende andre udgifter, hvis Naturstyrelsen vurderer at udgifterne er af væsentlig betydning for projektets gennemførelse.

Ikke tilskudsberettigede udgifter:

Følgende udgifter er ikke tilskudsberettigede (listen er ikke udtømmende):

- Tilsagnshavers eget arbejde, herunder arbejde udført af formænd og tegningsberettigede bestyrelsesmedlemmer i foreninger og organisationer.
- Almindelige driftsudgifter (fx husleje, forsikringer, energiforbrug, kontorholdsudgifter, abonnementer, mv.).
- Udgifter knyttet til varetagelse af sædvanlige myndighedsopgaver.
- Udgifter, der er et krav i henhold til anden lovgivning (fx byggetilladelser).
- Udgifter, der vedrører aktiviteter som tilsagnshaver er forpligtet til at gennemføre i medfør af anden lovgivning.
- Udgifter, der vedrører andre aktiviteter, som tilsagnshaver er forpligtet til at gennemføre i medfør af anden lovgivning herunder (fx udgifter, hvortil der gives andre EU-tilskud, ydes offentlig støtte, ydes støtte i medfør af anden lovgivning, mv.).
- Udgifter afholdt udenfor projektperioden.
- Udgifter, der er afholdt før den dato, du modtager tilsagnet, eller før den dato Naturstyrelsen har givet igangsætningstilladelse.
- Udgifter, der er faktureret og/eller betalt efter at projektperioden er slut.
- Bogholderi, debitoropfølgning, fakturering, udarbejdelse af skatte- og driftsregnskab.
- Finansierings-, revisions-, advokat- og pengeinstitutomkostninger (fx renter af gæld) - medmindre disse skyldes krav fra Naturstyrelsen.
- Regnskabs- og revisorvirksomhed, herunder forberedelse og fremskaffelse af oplysninger, der er nødvendig for varetagelsen af disse opgaver.
- Moms, med mindre denne endeligt bæres af tilsagnshaver.
- Udgifter i form af naturalydelse (Indirekte udgifter).
- Udgifter i forbindelse med etablering af hegn, som ikke vedrører selve anskaffelsen og opsætning af hegn, herunder udgifter til fjernelse af eksisterende hegn.
- Udgifter, der ikke er specificerede i budgettet.

Følgende investeringer er ikke tilskudsberettigede (listen er ikke udtømmende):

- Køb på afbetaling med ejendomsforbehold af udstyr og materiel.
- Simple genanskaffelses investeringer.
- Udgifter til køb af brugte maskiner og brugt udstyr.
- Udgifter til køb af køretøjer til ekstern transport.
- Udgifter til leasing eller leje af udstyr og materiel.
- Udgifter til markedsføring.
- Udgifter til reparation af udstyr.
- Udgifter til forskning og teknologisk udvikling.
- Udgifter til køb af dyr.
- Udgifter til vedligeholdelse af tilsagnsareal, så arealet fremstår som egnet til afgræsning.

2) Udgifternes rimelighed

Når Naturstyrelsen modtager en ansøgning om tilskud, skal Naturstyrelsen vurdere, om udgifterne til projektet er rimelige.

Du skal derfor i ansøgningen udspecificere alle udgiftsposter for følgende foranstaltninger:
Kompensation for udgifter til etablering af naturlige vandstandsforhold og Forberedelse til skovgræsning.

Dokumentation for rimelige priser skal indsendes for disse foranstaltninger sammen med ansøgningen. Du skal indsende 2 bindende tilbud.

Du skal på ansøgningstidspunktet angive, hvilket tilbud der vælges, da der gives tilsagn på baggrund heraf. Hvis du ikke vælger det billigste tilbud, skal det begrundes, og Naturstyrelsen vurderer, om årsagen er relevant.

Tilsagnshaver er ikke forpligtet til at anvende et af de to tilbud, der indsendes sammen med ansøgning om tilskud.

Hvis projektets samlede anlægsudgifter ikke overstiger 300.000 kr., er tilsagnshaver ikke forpligtet til at anvende et af de to tilbud, der indsendes sammen med ansøgning om tilskud, ligesom tilsagnshaver ikke er forpligtet til at anvende det billigste af de to tilbud. Tilsagnshaver kan afholde udgifter i forbindelse med projektet uden at skulle anvende tilbudslovens regler.

Eksempelvis:

- hvis der er to tilbud på hegning af et areal: et på 32.500 kr. og et på 34.700 kr., og det billigste vælges, skal der i budgettet stå 32.500 kr.
- hvis en budgetpost vedrører en vare, der er så speciel, at der kun er en udbyder, så vedlægges det indhentede tilbud sammen med en forklaring på, hvorfor der kun er et tilbud.
- hvis det dyre tilbud vælges frem for det billige tilbud, så skal der vedlægges en forklaring på, hvorfor det dyre tilbud er valgt.

Hvis projektets samlede anlægsudgifter ikke overstiger 300.000 kr., er tilsagnshaver ikke forpligtet til at anvende et af de to tilbud, der indsendes sammen med ansøgning om tilskud, ligesom tilsagnshaver ikke er forpligtet til at anvende det billigste af de to tilbud. Tilsagnshaver kan afholde udgifter i forbindelse med projektet uden at skulle anvende tilbudslovens regler.

Hvis projektets samlede anlægsudgifter derimod overstiger 300.000 kr., er tilsagnshaver ikke forpligtet til at anvende et af de to tilbud, der indsendes sammen med ansøgning om tilskud, men tilsagnshaver skal overholde tilbudslovens regler og skal derfor indhente minimum to underhåndsbud ved afholdelse af udgifter til projektet.

For at Naturstyrelsen kan identificere beløbene fra budgettet i de vedlagte tilbud, bedes du med tusch eller en cirkel markere, hvilke tal fra tilbuddene, du har valgt at overført til budgettet.

For alle udgifter gælder, at du på udbetalingstidspunktet skal kunne dokumentere udgiften ved faktura, kvittering eller lignende. For eksterne konsulentudgifter og for internt ansatte i projektet

gælder det endvidere, at du skal kunne redegøre detaljeret for aktiviteter, timepris og timeantal, i form af enten konsulentkontrakter eller time- og aktivitetsopgørelser.

Det er Naturstyrelsen der afgør, om dokumentationen og eventuelle begrundelser er tilstrækkelige.

3) Udbudsregler efter tilbudsloven

Udbud skal både sikre effektiv konkurrence, så alle virksomheder har lige adgang til offentlige støttede kontrakter, og sikre, at der indkøbes bedst og billigst.

Som tilsagnshaver efter denne ordning, kan du være omfattet af EU's udbudsregler eller reglerne i den danske tilbudslov (bekendtgørelse af lov nr. 1410 af 07/12/2007 om indhentning af tilbud på visse offentlige og offentligt støttede kontrakter).

Hvis dit projekt er omfattet af en kontrakt, der er omfattet af EU's udbudsregler eller tilbudslovens regler, skal du oplyse om det allerede i ansøgningen.

Det er vigtigt, at du selv orienterer dig om reglerne. Du finder informationen på Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens hjemmeside, www.kfst.dk.

Vær opmærksom på, at hvis du vil tilføje noget til et projekt eller udvide et projekt, som allerede har været i udbud, skal den nye del også i udbud.

Hvis de projektaktiviteter, Naturstyrelsen kan give tilskud til, indgår som del af et større projekt, er det det samlede projekts kontraktsum, der afgør, om du er omfattet af udbudsreglerne, og om det er tilbudsloven eller EU's udbudsdirektiv, som gælder.

Senest når du anmoder om udbetaling, skal du kunne dokumentere, at du har opfyldt reglerne.

Du skal holde dokumenter, som dokumenterer, at reglerne er overholdt, tilgængelige i mindst 5 år fra datoen for slutudbetaling. Det betyder blandt andet, at du også skal gemme de tilbud, du ikke har accepteret.

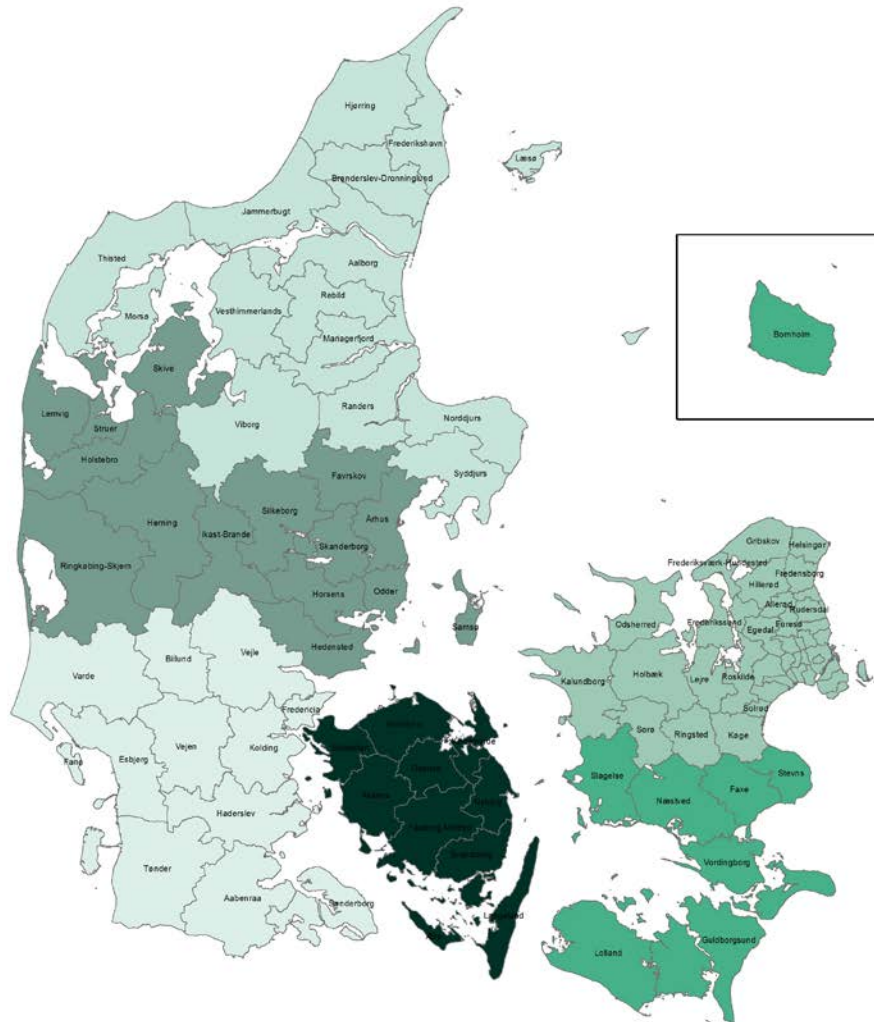
Naturstyrelsen kan på ethvert tidspunkt forlange at se materialet. Hvis det senere viser sig, at du ikke har holdt dokumenterne tilgængelige, er det misligholdelse af en tilsagnsbetingelse, og tilsagnet kan bortfalde.

Du skal også være opmærksom på, at Naturstyrelsen kan nedsætte den samlede værdi af de tilskudsberettigede projektudgifter for et projekt, hvis Naturstyrelsen vurderer, at EU's udbudsregler eller reglerne i tilbudsloven ikke er overholdt. Det nedsatte tilskud vil blive fastsat ud fra en vurdering af art og grovhed af overtrædelsen, og ud fra en vurdering af det økonomiske tab for Den Europæiske Landdistriktsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL), der vurderes at være forbundet hermed.

Det fremgår bl.a. af udbudsreglerne, at ved investeringer, der kan karakteriseres som bygge- og anlægsarbejder med en anslået værdi over 300.000 kr., skal tilsagnshaver indhente to underhåndsbud (to tilbud) på investeringen. Ved bygge- og anlægsarbejder forstås også varekøb (udstyr), der forudsætter betydelige installationsomkostninger for at kunne fungere.

Endeligt skal du være opmærksom på, at principperne i EU-retten og dansk ret om lige behandling og gennemsigtighed gælder, også selv om udbudsreglerne helt konkret ikke gælder.

Bilag 4: Naturstyrelsens lokale tilskudsenheder

NST Himmerland

Møldrupvej 26
9520 Skørping
Tlf. 72543000
E-mail: HIM@nst.dk

NST Søhøjlandet

Vejlbo, Vejlsovej 12
8600 Silkeborg
Tlf. 72543000
E-mail: SHL@nst.dk

NST Vadehavet

Skovridervej 3, Arnum
6510 Gram
Tlf. 72543000
E-mail: VAD@nst.dk

NST Fyn

Sollerupvej 24,
5600 Fåborg
Tlf. 72543000
E-mail: FYN@nst.dk

NST Storstrøm

Hannovvej 22,
4800 Nykøbing F.
Tlf. 72543000
E-mail: STS@nst.dk

NST Vestsjælland

Mantzhøj, Ullerupvej 1
4500 Nykøbing Sj.
Tlf. 72543000
E-mail: VSJ@nst.dk

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Haraldsgade 53
2100 København Ø
Tlf.: (+45) 72 54 30 00

www.nst.dk